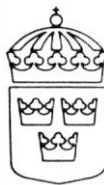

Motion till riksdagen

1988/89:U501

av Lars Werner m.fl. (vpk)
Sveriges förhållande till Indonesien

Mot.
1988/89
U501-504

Stormakternas "leksak" sedan 1500-talet

Den indonesiska övärlden har under århundraden varit (och är fortfarande) av stort ekonomiskt intresse för Europa. I tur och ordning har Spanien, Portugal och Holland haft koloniala intressen i området som utsugit folk och naturtillgångar. Nu är det mera fråga om ett aktivt och stort "affärsintresse" för den utvecklade kapitalismen i Europa, medan man kan se att den amerikanska, men också den australiensiska imperialismen breder ut sig i området. Det sker genom exploatering av naturtillgångar och tex genom avtal med den indonesiska regeringen om samutnyttjande av dolda naturtillgångar i havet mellan Östra Timor och Australien. På Väst-Papua sker amerikanska etableringar samtidigt som kriget mot urbefolkningen pågår. Genom olika stöd, moraliskt politiskt och ekonomiskt till den indonesiska förtryckarregeringen, vidmakthålles och underlättas en fortsatt utsugning av urbefolkningen samtidigt som migrations- och raspolitiken på öarna främjas.

Indonesien fritt

Trots att Sukarno 1945 proklamerade Republiken Indonesien så fortsatte de koloniala förhållandena fram till 1949 med "hjälp" av det besegrade Japan, Storbritannien och Holland. Indonesiens förenta stater utropades samma år. Östra Timor som hela tiden varit en portugisisk koloni fortfor att vara det till 1975 då det Portugisiska kolonialväldet rasade samman och bl.a. flera afrikanska stater som Angola och Moçambique fick sin självständighet. *Väst-Papua* "övertogs" av Indonesien från Holland 1962 under löfte om en folkomröstning. Ett löfte som helt ignorerades genom att organisera en falsk och korrupt omröstning genom speciellt utvalda och indoktrinerade "ombud" för folket. Ett förfaringssätt som är helt logiskt utifrån den indonesiska synen på urbefolkningen och dess kultur.

Indonesien ockuperar och mördar

Efter inbördes krigshandlingar i Indonesien, med bla slakt av ca 1 miljon människor till största delen tillhörande det Indonesiska Kommunistpartiet, var Indonesien berett att själv ockupera den fd portugisiska kolonin Östra Timor. Detta trots att Indonesien självt bekämpat kolonialism och förtryck.

Det indonesiska angreppskriget mot Östra Timor, som utropats som

självständig stat och som av FN ansetts ha rätt till självständighet har nu pågått sedan 1975. Invasionen kom kort efter det att Östra Timor utropats.

De rapporter som sipprat ut till omvärlden trots det hårda förtrycket och det isolerade geografiska läget har dock visat att ett regelrätt folk mord genomförts. Av kännare har folk mordet jämförts med det som Pol Pot-regimen på kort tid lyckades genomföra i Kampuchea, och som är ett mera allmänt bekant folk mord.

Den indonesiska regimen mördar inte bara på Östra Timor, där 320 000 timoreser uppges leva inom s.k "strategiska byar" enligt amerikansk Vietnamtaktik. Amnestyrapporter har också redovisat ett förfärande förtryck i Indonesien. Den ekonomiska utvecklingen är kopplad till ett starkt förtryck, där bl.a. s.k. dödsskvadroner kan härja fritt. Amnesty och andra organisationer både i och utanför landet försöker väcka omvärldens medvetande om dessa förhållanden.

På Väst-Papua pågår också ett krig som inte får särskild uppmärksamhet i Sverige, trots att den svenska Indonesienpolitiken är ett indirekt stöd till kriget. Där mördas och fängslas människor i en otrolig omfattning. Motståndsrörelsen OPM uppger att ca 200 000 personer dödats i kriget som för deras del sker med pilbågar och spjut mot den moderna indonesiska krigsmaskinens vapen. I ockupationskrigets spår följer en migrations- och raspolitik där urbefolkningen beskrivs som "primitiva vildar". Grymheten mot befolkningen är enorm.

Stora naturtillgångar

Som all imperialistisk krigföring har den till syfte att lägga under sig marknader och råvaror. Så också i detta fall. Den indonesiska övärlden och haven däremellan är stora sovande naturresurser. Så har tex havet mellan Timor och Australien befunnits vara en oerhörd oljereserv, medan Papua innehåller såväl mineraler som stora regnskogar som ännu inte exploaterats. Den indonesiska politiken är naturligtvis att knäcka de folkliga kraven om självbestämmande för att kunna släppa in indonesiskt och utländskt kapital för exploatering.

Den europeiska kapitalismen har sedan länge betraktat Indonesien och de av dem dominerade områdena som nya fruktbara områden för utsugning. Intresset ökar naturligtvis i takt med att den "gamla världens" naturtillgångar och varumarknader är maximalt utnyttjade. Kapitalismen kräver ständig expansion till vilket pris som helst. Ofta till priset av krig och terror.

Svenskt stöd till Indonesien

Sverige har under lång tid exporterat vapen till Indonesien, trots att detta rimligen enligt svensk lagstiftning inte bort kunna ske. Det bör observeras att det i detta fall inte främst är fråga om ett enskilt företag som exporterat i strid med lagen, utan det är svenska regeringar som *tillåtit exporten, och dessutom hävdat att det är riktigt att leverera vapen till Indonesien.*

Sverige är medlem som observatör i IGGI, och Sverige har bytt inställning vad det gäller omröstning om självständighet i FN. Detta handlande har också rönt internationell uppmärksamhet och upprört dem som trott Sverige

om att vara någon slags försvarare för folkrätten och motståndare till ockupation och förtryck.

Mot. 1988/89
U501

Det svenska agerandet innehåller flera svarta punkter. Den beryktade resan som gjordes av Dag Klackenborg, då han för UD:s räkning lät sig föras runt på Östra Timor för att kunna rapportera att allt är i sin ordning är känd och omdebatterad. Andra svenska ministrar har också besökt landet och uttalat sin tillfredsställelse med tex den ekonomiska utvecklingen. Via svenska biståndspengar understöds den indonesiska regeringens politik.

Ett oavslutat kolonialt problem

Östra Timor är fortfarande ett oavslutat kolonialt problem. Portugal har visat intresse för att medverka till att finna lösningar för Östra Timors del, eftersom avkoloniseringen fortfarande inte är helt genomförd, utan avbröts av den indonesiska ockupationen. Därför handlar Östra Timorfrågan om att den nya regeringen (som utropades av FRETILIN) tillsammans med den forna kolonialmakten Portugal skall få möjlighet att utropa en självständig stat så som skedde i Angola och Mocambique. Enligt vår mening bör den svenska riksdagen och regeringen behandla denna fråga efter samma principer som man behandlat och understött dessa länders frigörelsekamp och uppbyggnad av de nya staterna. Ekonomiskt och politiskt stöd för befrielseströrelserna FRETILIN och OPM bör också kunna ges på sätt som givits och ges till bl.a ANC och PLO.

Detta måste rimligen också innebära att all vapenexport avbryts; att inga kommersiella relationer sker med stöd av biståndsbudgeten, att Sverige lämnar IGGI och att Sverige understöder kampen för mänskliga rättigheter i Indonesien. En demokratisk utveckling inom Indonesien underlättar självfallet en lösning av Östra Timorfrågan. Här kan Sverige arbeta på samma sätt som man gör vad gäller Sydafrika som är krigförande mot de f.d. portugisiska kolonierna, dvs genom stöd till demokratiska rörelser inom och utom Indonesien.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att alla vapenleveranser till Indonesien omedelbart ska avbrytas,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Sverige skall lämna IGGI,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående svenska initiativ för att i linje med tidigare svenskt arbete för avkolonisering av Angola och Moçambique stödja Östra Timors och Väst-Papuas rätt till självbestämmande,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om stöd för en demokratisk utveckling och stöd för mänskliga rättigheter i Indonesien,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om stöd till FRETILIN och OPM.

Stockholm den 18 januari 1989

Mot. 1988/89
U501

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)